

[Dahl.]

Talerstol den 12. Maj 1934 om at optage en Forhandling om Forrentning af de 500 000 Kr., som er brugt af Kirketiendemidlerne til Opførelse og Restaurering af Kirker. Jeg beklager, at det ærede Medlem ikke har søgt tilstrækkelig Underretning om dette Forhold, saa vilde han have undgaaet at stille i hvert Fald dette Spørgsmaal. Thi engang i Februar Maaned 1935 — jeg tror, det var Onsdag den 20. Februar — gav jeg efter Anmodning af Landstingets Finansudvalg Møde der, og vi sad venskabeligt og forhandlede om dette Spørgsmaal, Forrentningen af den halve Million, og om andre Spørgsmaal, der vedrørte de to Fonds, som det ærede Medlem har omtalt. Der findes ganske sikkert Referat i Forhandlingsprotokollen fra Landstingets Finansudvalg om Forløbet af dette Møde. I hvert Fald gav jeg Oplysning om, hvad de 500 000 Kr. var brugt til, hvilke Kirker der var blevet opført, og hvor meget hver havde faaet, ligeledes hvilke der var restaureret, og hvor meget hver enkelt havde faaet. Vi drøftede ogsaa Spørgsmaalet om at forrente denne halve Million, men jeg gav ikke noget Tilsagn om at stille Forslag om en Forrentning af Beløbet, idet jeg gjorde gældende, at tre Partier i Folketinget, de to Regeringspartier og Partiet Venstre, havde givet Afkald paa, at der skulde svares Rente deraf. Jeg tror endogsaa, det blev tilført Forhandlingsprotokollen i Landstingets Finansudvalg. Vi tog saa Afsked med hinanden med gensidig Tak for behageligt Samvær. Siden den Tid har jeg ikke hørt noget fra Landstingets Finansudvalg, har ikke været tilkaldt, og der er ikke fremsat Forslag om saadan Forrentning.

Den ærede Forespørger har derefter i Fjor stillet sine 54 Spørgsmaal, ordnet i Grupper, betegnede med Bogstaverne fra a til q — de blev ikke læst op her i Tinget, men jeg fik dem senere tilsendt skriftligt, vistnok endogsaa uden Underskrift —, og saa siger den ærede Forespørger nu, med hævet Stemme og med Harm, at der blev ikke foretaget noget i de følgende 7 Maaneder. Det er fuldstændig forkert. Da disse Spørgsmaal kom Ministeriet i Hænde, anmodede jeg straks Departementet om at udarbejde en Besvarelse, undersøge hvert enkelt Spørgsmaal for sig og derefter give en Indberetning til mig om, hvordan man rent sagligt saa paa Spørgsmaalene. Denne Indberetning fik jeg, om jeg saa maa sige paa Falderebet; jeg fik lige Tid til at løbe den igennem, saa sagde jeg Farvel til Betænkningen og overlod den til min Eftermand til videre Besørgelse.

Nu er jeg ikke saa følsom af mig, at jeg saadan ømmer mig; men jeg vil blot sige, at det er fuldkommen forkert, fuldkommen uretfærdigt, naar den ærede Forespørger retter disse Bebrejdelser for Forsømmelser imod mig. Foruden det, jeg allerede har nævnt, skal jeg nemlig bemærke, at jeg forrige Sommer, tror jeg det var, foranledigede, at man fra Ministeriet rettede Forespørgsel lige ud til Sognemøderne endogsaa om forskellige af Folkekirkens økonomiske Forhold, et Materiale, som siden blev bearbejdet sagkyndigt af Statistisk Departement. Jeg tror derfor alligevel, at jeg — hvad der ogsaa er min Pligt — ved positivt Arbejde har udrettet mere for at forberede en Revision af de uheldige Forhold, der maatte være, end den ærede Forespørger har udrettet ved sine Taler her i Tinget og sine Forespørgsler, medregnet denne Forespørgsel i Dag, hvorved de 54 Punkter jo er svundet betydeligt ind — det ene Punkt har jeg fuldstændigt bevist det uberettigede i. Jeg mener, at det Arbejde, jeg der har gjort og tilrettelagt, vil bære bedre Frugter for Folkekirken end de Taler og Forespørgsler, det ærede Medlem har bragt frem.

Dette med Hensyn til Spørgsmaalet om de af den ærede Forespørger paastaede Forsømmelser fra min Side.

Jeg skal saa kun sige nogle faa Ord om de reelle økonomiske Forhold. Jeg har allerede flere Gange gjort Rede for Forbruget af den halve Million af Kirketiendemidlerne. Kravet om at faa denne halve Million blev fremsat i en Skrivelse til Folketingets Finansudvalg, og Kravet blev begrundet med, at de vanskelige økonomiske Forhold, som man havde dengang — det var vist i 1933 — bevirkede, at man ikke kunde faa de tilstrækkelige Midler til Opførelse af nye Kirker og til Restaurering af ældre Kirker paa Finansloven. Jeg foreslog derfor at forbruge den halve Million, for at disse Arbejder ikke skulde gaa i Staa, et Formaal, som man fra kirkelig Side sidst har anerkendt ved min Afgang som Minister. Folketingets Finansudvalg var noget betænkeligt, undersøgte Sagen meget nøje og betonedede til Slut stærkt, at det var paa Grund af de vanskelige økonomiske Forhold, man tiltraadte Forslaget — det var de før nævnte tre Partier, der gav Tilslutning, de Konservative tiltraadte det ikke —, og det var, efter at der var forelagt Finansudvalget et efter dettes Ønske indhentet Responsum fra Kammeradvokaten, som altsaa var af den Art, at man fandt det forsvarligt ogsaa juridisk at anvende den halve Million til